

EU Resilient Minds

A munkanélküli felnőttek ellenálló képességének növelése az érzelmek kezelésével

2024-2-HU01-KA210-ADU-000271699

KUTATÁSI JELENTÉS

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	1
1.1. Háttér: A projekt kontextusa	1
1.2. A kutatás célkitűzései	1
1.3. Célcsoportok	1
2. Módszertan	2
2.1. Eszközök fejlesztése	2
2.2. Adatgyűjtési folyamat	2
2.3. A válaszadók jellemzői	2
3. Az eredmények elemzése	3
3.1. Munkanélküli felnőttek (kérdőívek)	3
3.2. Foglalkoztatási tanácsadók, szociális integrátorok, szociális munkások (interjúk)	8
3.3. Mentálhigiénés szakemberek (interjúk)	8
3.4. Az interjúk közös megállapításai	9
4. Főbb megállapítások és következtetések	12
5. Ajánlások a mentális egészségügyi beavatkozásokra	13

1. Bevezetés

1.1. Háttér: A projekt kontextusa

Az EU Resilient Minds (EU-MINDS) projekt az európai foglalkoztatási és társadalmi befogadási rendszerek egyik kritikus hiányosságára reagál: nem állnak rendelkezésre a hosszú távú munkanélküliség pszichológiai és érzelmi terheinek kezelésére szolgáló validált modellek. Bár számos kezdeményezés létezik a munkaerő-piaci integráció támogatására, csak kevés célozza meg közvetlenül a mentális egészség dimenzióját, annak ellenére, hogy számos bizonyíték alátámasztja a munkanélküliség és a szorongás, az alacsony önbecsülés, a depresszió és a társadalmi elszigeteltség közötti összefüggést.

A kutatás, az innováció és a képzés integrálásával az EU-MINDS célja, hogy erősítse a veszélyeztetett felnőttek ellenálló képességét, és gyakorlati eszközökkel lássa el a tanácsadókat. A projekt összhangban áll az EU prioritásaival a továbbképzési és átképzési lehetőségek, valamint az oktatók és tanácsadók kompetenciáinak fejlesztése terén, miközben foglalkozik a társadalmi kirekesztés veszélyének kitett munkanélküliek szükségleteivel.

1.2. A kutatás célkitűzései

A kutatás az EU-MINDS empirikus alapját képezi. Céljai a következők:

- Hosszú távú munkanélküliség pszichológiai és érzelmi hatásainak feltérképezése.
- Munkanélküli felnőttek pszichoszociális szükségleteinek azonosítása a négy partnerországban.
- Információ gyűjtése foglalkoztatási tanácsadóktól és mentálhigiénés szakemberektől a támogatási gyakorlatokról, a rendszerszintű akadályokról és az együttműködési modellekről.
- Az EU-MINDS beavatkozási útmutató és platform alátámasztására szolgáló bizonyítékok gyűjtése, biztosítva, hogy a beavatkozások innovatívak és gyakorlatorientáltak legyenek.

1.3. Célcsoportok

A kutatásban három, egymást kiegészítő csoport vett részt:

- Munkanélküli felnőttek: 30 év feletti, legalább egy éve munkanélküli személyek, akik különböző társadalmi-demográfiai háttérrel rendelkeznek (pl. nem, iskolai végzettség, migrációs státusz, családi helyzet, fogyatékoság).
- Foglalkoztatási tanácsadók, társadalmi integrátorok és szociális munkások: Olyan szakemberek, akik közvetlenül támogatják a munkanélkülieket az álláskeresési és társadalmi reintegrációs folyamatokban.
- Mentálhigiénés szakemberek: Klinikai és foglalkozáspszichológusok, akik jártasak a pszichológiai rendellenességek diagnosztizálásában és kezelésében, valamint a munkanélküliséggel kapcsolatos pszichoszociális kockázatok azonosításában és kezelésében.

2. Módszertan

2.1. Eszközök fejlesztése

Az összehasonlíthatóság biztosítása érdekében a konzorcium kidolgozott egy harmonizált eszköztárat:

- Kérdőívek munkanélküli felnőttek számára: szociodemográfiai adatok, munkanélküliséggel kapcsolatos tapasztalatok, pszichológiai és érzelmi hatások, megküzdési stratégiák és támogatási igények feltárása.
- Strukturált interjúk foglalkoztatási tanácsadókkal/szociális munkásokkal: az ügyfelek érzelmi kihívásainak, az alkalmazott támogatási stratégiáknak, a rendszerszintű akadályoknak és a továbbirányítással kapcsolatos tapasztalatoknak megfigyelése.
- Strukturált interjúk mentálhigiénés szakemberekkel: diagnosztikai információk, gyakori klinikai tünetek, kockázati tényezők, terápiás beavatkozások és a szektorokon átívelő együttműködés lehetőségeinek vizsgálata.

Minden eszközt a partnerek közösen terveztek, tesztelték az érthetőséget és a relevanciát, majd véglegesítették, hogy biztosítsák a kulturális és nyelvi megfelelést, miközben fenntartják az országok közötti összehasonlíthatóságot.

2.2. Adatgyűjtési folyamat

A kutatást 2025 áprilisa és szeptembere között végezték mind a négy partnerországban. Minden partner felelős volt a következőkért:

- Legalább 50 kérdőív kitöltése tartósan munkanélküli felnőttek körében.
- Legalább 5 interjú lebonyolítása foglalkoztatási tanácsadókkal/szociális munkásokkal.
- Legalább 5 interjú lebonyolítása mentálhigiénés szakemberekkel.

Összesen 236 munkanélküli felnőttből, 24 tanácsadóból/szociális munkásból és 21 pszichológusból állt az adatbázis. Minden adatot lefordítottak angolra és központosítottak a közös elemzéshez.

2.3. A válaszadók jellemzői

- Munkanélküli felnőttek: 30 év feletti, legalább egy éve munkanélküli személyek, nem, iskolai végzettség, társadalmi státusz, valamint családi körülmények tekintetében változatos hátterűek.
- Foglalkoztatási tanácsadók/szociális munkások: tapasztalattal (≥ 5 év) rendelkező szakemberek karriertanácsadás, társadalmi integráció és reintegrációs programok terén.
- Pszichológusok: klinikai és foglalkozási szakemberek, akik jelentős tapasztalattal rendelkeznek a munkanélküli felnőttek kezelésében és támogatásában.

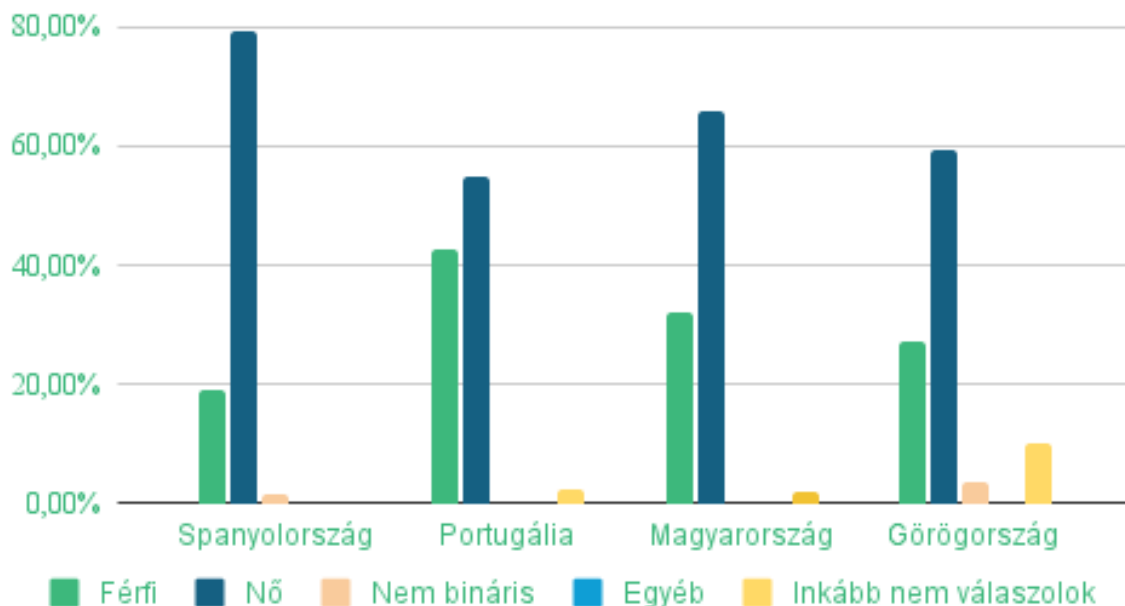
3. Az eredmények elemzése

3.1. Munkanélküli felnőttek (kérdőívek)

Szociodemográfiai áttekintés

Spanyolországban (n=73), Görögországban (n=59), Magyarországon (n=53) és Portugáliában (n=51) a válaszadók többségét nők alkották, ami jól tükrözi a munkaerőpiac nemi mintázatát. Az életkori megoszlás változatos volt, bár a 30–49 éves korosztály volt következetesen a legnagyobb csoport, ami azt mutatja, hogy a munkanélküliség különösen azokat a munkaképes korú felnőtteket érintette, akiknek aktív családi és szakmai kötelezettségeik voltak. Az iskolai végzettség tekintetében vegyes képet mutatott a felmérés: Spanyolországban és Portugáliában magasabb volt a középfokú vagy felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya, míg Görögországban és Magyarországon nagyobb volt az alacsonyabb végzettséggel vagy szakmunkásképzéssel rendelkezők aránya. A migránsok és menekültek részvétele Spanyolországban és Görögországban volt a legmagasabb, tükrözve a mobilitás és az integráció helyi kontextusait. Spanyolországban és Görögországban a résztvevők közel egyharmada számolt be elismert fogyatékoságról, míg Portugáliában és Magyarországon ez az arány kevesebb volt. Az összes országban a válaszadók nagyjából egyharmada számolt be eltartott gyermekekről, ami alátámasztja a munkanélküliség, a gondozási feladatok és a jólét közötti összefüggést.

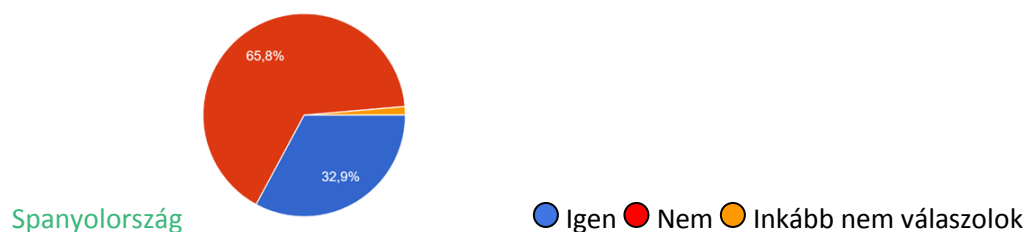
Nemek szerinti megoszlás

A kérdőívet megválaszoló személyek neme

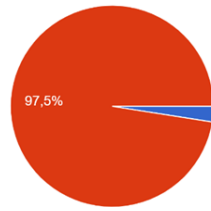
Elismert fogyatékoság (33% vagy több)

Az Európai Unió finanszírozásával. Az itt szereplő információk és állítások a szerző(k) álláspontját képviselik, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy a Tempus Közalapítvány hivatalos véleményét. Sem az Európai Unió, sem a támogatást nyújtó hatóság nem vonható felelősségre miattuk.

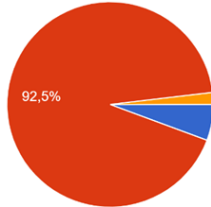

Portugália

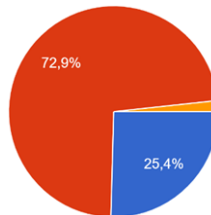
● Igen ● Nem ● Inkább nem válaszolok

Magyarország

● Igen ● Nem ● Inkább nem válaszolok

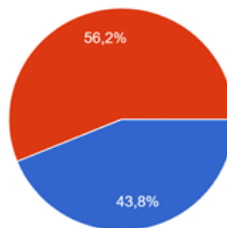
Görögország

● Igen ● Nem ● Inkább nem válaszolok

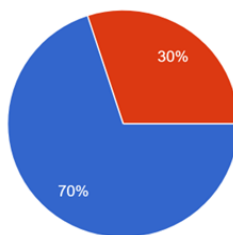
A kérdőívre válaszolók állampolgársága

Spanyolország

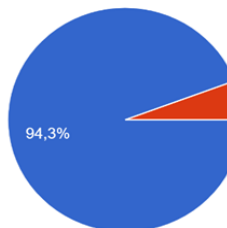
● A helyi országban született ● Nem a helyi országban született

Portugália

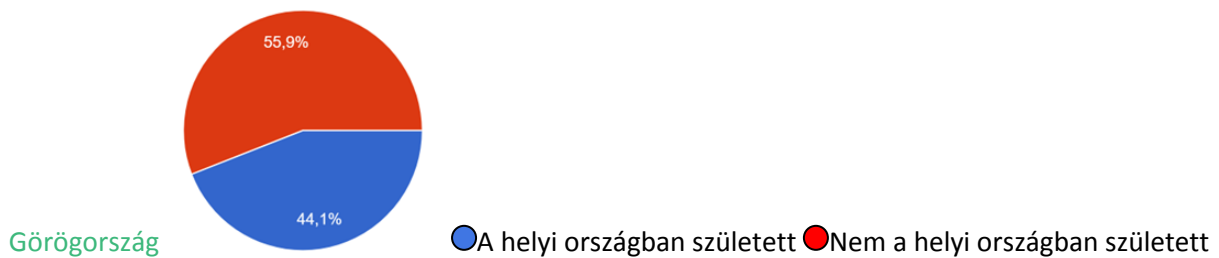
● A helyi országban született ● Nem a helyi országban született

Magyarország

● A helyi országban született ● Nem a helyi országban született

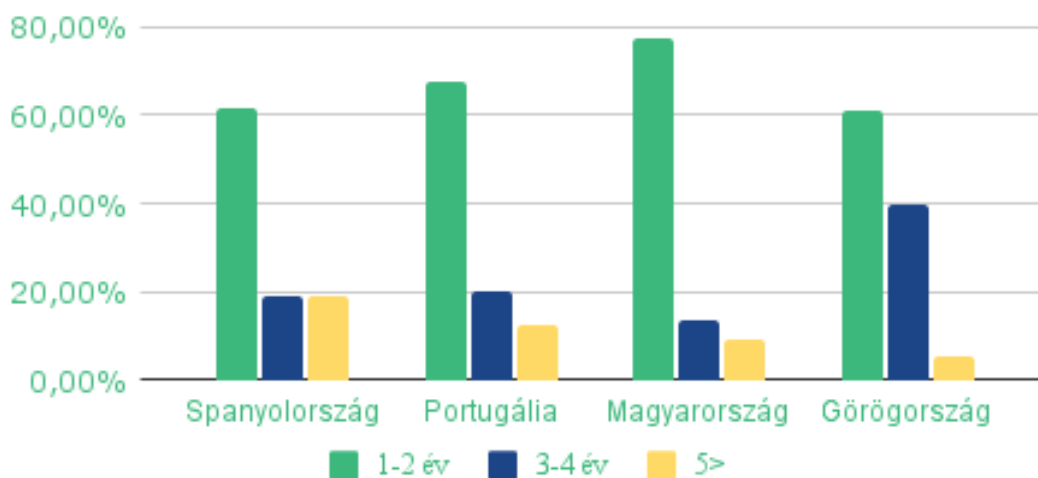
Az Európai Unió finanszírozásával. Az itt szereplő információk és állítások a szerző(k) álláspontját képviselik, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy a Tempus Közalapítvány hivatalos véleményét. Sem az Európai Unió, sem a támogatást nyújtó hatóság nem vonható felelősségre miattuk.

Munkanélküliségi háttér

A válaszadók többsége 1–2 éve volt munkanélküli. A tartós munkanélküliség (legalább 5 év) különösen Spanyolországban (19,2%) és Portugáliában (15,7%) volt jellemző, ami a munkaerő-piacra való visszatérést akadályozó mélyen gyökerező strukturális tényezőkre utal. A korábbi munkaviszony gyakran a szolgáltatási szektorban (kiskereskedelem, vendéglátás, gondozás) volt, amelyek a gazdasági ingadozásoktól súlyosan érintett területek. Figyelemre méltó, hogy az országok jelentős részében a munkavállalók többször is átérték a rövid távú foglalkoztatás és az azt követő újbóli munkanélküliség ciklusait, ami inkább instabilitást, mint egyszeri zavart jelez.

Munkanélküliként töltött évek

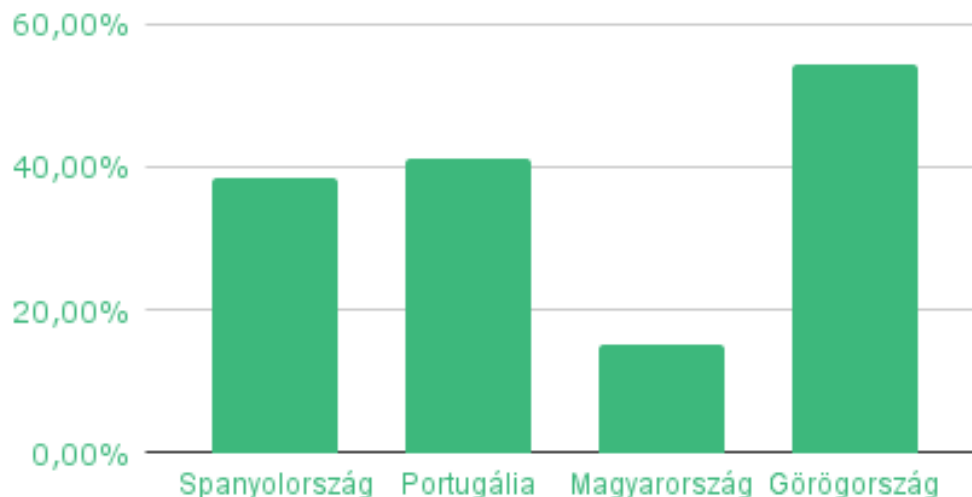
Pszichológiai és érzelmi hatások

A munkanélküliség érzékelt hatása országonként jelentősen eltért. Görögország jelentette a jelentős/extrém hatások legnagyobb arányát (54,3%), ezt követte Portugália (41,2%) és Spanyolország (38,4%), míg Magyarországon ez az arány lényegesen alacsonyabb volt (15,1%). A leggyakrabban jelentett tünetek közé tartozott a szorongás, az alvászavarok, a szomorúság, a reménytelenség és a társadalmi elszigeteltség. A depresszió vagy szorongás korábbi diagnózisai Spanyolországban (41,1%) és Portugáliában (35,3%) volt a leggyakoribb, ami összhangban van a mentális egészségügyi támogatás iránti magasabb igényükkel. Görögországban a kielégítetlen szükségletek különösen súlyosak voltak: a válaszadók több mint fele jelezte, hogy pszichológiai

segítségre lenne szüksége, de nem kapott ilyet. A kvalitatív válaszokból is kiderült a csüggedtség, a megbélyegzettség és az önbizalomvesztés érzése; sokan mentális állapotuk romlását közvetlenül a kilátások hiányának tulajdonították.

Jelentős/extrem hatások aránya

Országspecifikus megjegyzések

- **Görögország:** A legmagasabb szorongásszint, a menekültek/migránsok legnagyobb aránya és a pszichológiai támogatás iránti legnagyobb kielégítetlen igény.
- **Spanyolország:** Magasabb a fogyatékoság és a korábbi diagnózisok aránya, párosulva a külföldi születésű lakosság nagy számával; nagy hangsúlyt fektetnek a családi támogató hálózatokra.
- **Portugália :** Közepes vagy súlyos nehézségek, kielégítetlen támogatási igények, valamint nagy igény a magabiztosság és a digitális/munkakeresési készségek újjáépítését célzó képzésekre.
- **Magyarország :** A legalacsonyabb jelentett szorongás és magasabb önbevalláson alapuló optimizmus, bár a kulturális stigma hozzájárulhat az aluljelentéshez.

Főbb megállapítások

Mind a négy országban a munkanélküliség következetesen összefüggésben állt a szorongással, az alvászavarokkal, a csüggedtséggel a bátortalansággal és a megfelelő mentális egészségügyi támogatáshoz való korlátozott hozzáféréssel. A nemzeti különbségek ellenére a pszichológiai

megterhelés és a rendszerszintű akadályok közös kihívást jelentettek, ami rámutat a probléma transznacionális jellegére.

Megküzdési stratégiák és támogatási igények

A válaszadók többször is hangsúlyozták a hozzáférhető pszichológiai ellátás, a gyakorlati képzés (különösen a digitális kompetenciák terén) és a társas hálózatok fontosságát az elszigeteltség leküzdésében. Sokan kiemelték a csoportos támogatás és az érzelmi szabályozó eszközök értékét, és azt javasolták, hogy a munkanélküliség elleni beavatkozások ne csak az álláskeresésre korlátozódjanak, hanem a jólétet is holisztikusabban kezeljék. A strukturális akadályokat – mint például a gondozási feladatok, a pénzügyi instabilitás és a közlekedési akadályok – is gyakran említették, rámutatva a rugalmas, hozzáférhető program megvalósításának szükségességére.

3.2. Foglalkoztatási tanácsadók, szociális integrátorok, szociális munkások (interjúk)

Érzelmi és pszichoszociális megfigyelések: A tanácsadók megfigyelték, hogy az ügyfelek szorongással, kedvetlenséggel, megbélyegzéssel és alacsony önértékeléssel küszködnek. Sokan számoltak be a motivációvesztés ciklusairól az ismételt munkahelyi elutasítások után, és kiemelték a bürokratikus stressz és a pénzügyi bizonytalanság súlyosbodó hatásait.

Támogatási stratégiák és eszközök: A tanácsadók motivációs interjúkat, pszichoedukációt, csoportos workshopokat és digitális készségfejlesztő képzéseket alkalmaztak. Bár léteznek helyi kezdeményezések, a legtöbbjükben hiányoznak a mentális egészségügyi problémák szűrésére szolgáló szabványosított eszközök.

Rendszerszintű kihívások: A válaszadók kiemelték a túlterhelt esetszámokat, a mentálhigiénés képzés elégtelenségét, a rövid távú szerződéseket és a külső szolgáltatásokkal való széttagolt együttműködést. Ezek az akadályok aláássák a pszichoszociális támogatás fenntarthatóságát, mivel az ideiglenes szolgáltatási megállapodások túlsúlya nemcsak annak folytonosságát, hanem egy koherens, rendszerszintű keret létrehozását is akadályozza.

Együttműködés mentálhigiénés szolgálatokkal: Az együttműködést rendszertelennek és személyes kapcsolatokon, nem pedig strukturált rendszereken alapulónak írták le. A tanácsadók egyértelműen kifejezték igényüket kijelölt mentálhigiénés kapcsolattartókra, egyértelműbb továbbírási útvonalakra és a közös visszajelzési mechanizmusokra.

3.3. Mentálhigiénés szakemberek (interjúk)

Szakmai tapasztalat: A klinikai és munkapszichológusok hangsúlyozták, hogy a munkanélküli felnőttek körében egyre nagyobb az igény a mentális egészségügyi támogatás iránt, különösen a járványt követően megnövekedett szorongás, depresszió és alvászavarok miatt.

Klinikai hatások és diagnosztikai megállapítások: A gyakori tünetek közé tartozott a generalizált szorongásos zavar, az alkalmazkodási zavarok, a depressziós tünetek és az álmatlanság. Gyakori volt a komorbiditás, a stresszel összefüggő szomatikus panaszok gyakran átfedésben voltak a pszichológiai distresszel.

Az Európai Unió finanszírozásával. Az itt szereplő információk és állítások a szerző(k) álláspontját képviselik, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy a Tempus Közalapítvány hivatalos véleményét. Sem az Európai Unió, sem a támogatást nyújtó hatóság nem vonható felelősségre miattuk.

Kockázati tényezők és veszélyeztetett csoportok: A hosszú távú munkanélküliséget, a korábbi pszichiátriai kórtörténetet, a migráns/menekült státuszt, a fogyatékossgot, a pénzügyi bizonytalanságot és az egyedülálló szülőséget ismételten magas kockázati tényezőként azonosították.

Terápiás beavatkozások: A hatékony megközelítések közé tartozott a rövid kognitív viselkedésterápia (CBT), a viselkedésaktiválás, a mindfulness, a problémamegoldó terápia és a pszichoedukáció. A csoportos beavatkozásokat költséghatékonynak és értékesnek tekintették a társadalmi elszigeteltség csökkentése szempontjából.

Szektorok közötti együttműködés: A pszichológusok hangsúlyozták a fokozatos ellátási megközelítések, az egyértelműbb átirányítási kritériumok, a szolgáltatások foglalkoztatási központokon belüli közös elhelyezése és a tanácsadókkal közös képzések szükségességét.

3.4 Az interjúk közös megállapításai

Gyakori kockázati tényezők

- Hosszú távú munkanélküliség
- Korábbi pszichiátriai kórtörténet
- Migráns/menekült háttér
- Fogyatékossg
- Pénzügyi bizonytalanság
- Egyedülálló szülőség

Gyakori klinikai tünetek

- Generalizált szorongásos zavar
- Alkalmazkodási zavarok
- Depresszív tünetek
- Álmatlanság és alvászavarok
- A stresszel összefüggő szomatikus panaszok

Hatékony beavatkozások

- Rövid CBT (kognitív viselkedésterápia)

- Viselkedési aktiválás
- Mindfulness megközelítések
- Problémamegoldó terápia
- Pszichoedukáció
- Csoportos programok (társas támogatás + költséghatékonyság)

Együttműködési igények

- Lépcsőzetes ellátási megközelítések
- Egyértelműbb ajánlási kritériumok
- Szolgáltatások együttes elhelyezése a munkaügyi központokban
- Közös tanácsadó-pszichológus képzések

Kategória	Főbb megállapítások
Kockázati tényezők	Tartós munkanélküliség, korábbi pszichiátriai kórtörténet, migráns/menekült státusz, fogyatékoság, anyagi bizonytalanság, egyedülálló szülőség
Klinikai tünetek	Szorongásos zavarok, alkalmazkodási zavarok, depresszió, álmatlanság, stresszel összefüggő szomatikus panaszok
Terápiás beavatkozások	Rövid viselkedésterápia, viselkedésaktiváció, mindfulness, problémamegoldó terápia, pszichoedukáció, csoportos intervenciók
Együttműködési igények	Lépcsőzetes ellátási modell, egyértelmű átirányítási útvonalak, szolgáltatások közös elhelyezése, közös képzés tanácsadókkal

4. Főbb megállapítások és következtetések

A munkanélküli felnőttek főbb problémái: a munkanélküliség jellemzően érzelmi megterheléssel jár, ami szorongásban, rossz hangulatban, alvási problémákban, reménytelenségben és társadalmi elszigeteltségben nyilvánul meg. A veszélyeztetett alcsoportok közé tartoznak a migránsok, a fogyatékkal élők, az érzelmi túlterhelés miatt hosszú távú munkanélküliség kockázatának kitett személyek, a tartós munkanélküliek és a korábbi mentális egészségügyi problémákkal küzdők. A pszichológiai támogatás iránti magas, kielégítetlen igény rendszerszintű hozzáférési akadályokat mutat.

Tanácsadói tapasztalatok: A foglalkoztatási tanácsadók elmondása szerint elsősorban motivációs és pszichoedukációs megközelítésekre támaszkodnak az ügyfelek bevonásának fenntartásában. Ugyanakkor nem állnak rendelkezésükre rendszerszintű eszközök a mentális egészség szűrésére, túlzott ügyfélszámmal dolgoznak, és gyakran korlátozott képzéssel rendelkeznek a pszichoszociális beavatkozások terén.

Mentálhigiénés szakemberek tapasztalatai: A pszichológusok kiemelték a kognitív viselkedésterápián (CBT) alapuló beavatkozások és a csoportos formák hatékonyságát, ugyanakkor hangsúlyozták az integrált ellátórendszerek szükségességét. A formalizált beutalási protokollok és az egy helyszínen elérhető szolgáltatások hiánya akadályozza a támogatások hozzáférhetőségét és hatékonyságát.

A kutatási eredmények megerősítik a többszintű beavatkozások sürgető szükségességét. A megelőző, közösségi alapú stratégiákat rendszerszintű reformokkal kell összekapcsolni annak érdekében, hogy a lépcsőzetes ellátási megközelítések beépüljenek a foglalkoztatási szolgáltatásokba, biztosítva, hogy a munkanélküli felnőttek időben és hatékonyan kapjanak mentális egészségügyi támogatást. Ugyanakkor a szociális ellátórendszerek fejlesztését is ebbe az irányba kell terelni, hiszen a társadalmi és mentális egészségügyi feladatok nem hárulhatnak kizárólag a foglalkoztatási szektorra. Magyarországon azonban mind a foglalkoztatáspolitikai, mind a szociális ellátórendszer elhanyagolt és túlterhelt állapotban van, ami korlátozza azok hatékony reagálási képességét. Összességében a kutatási eredmények világosan jelzik, hogy sürgősen szükség van többszintű beavatkozásokra.

5. Ajánlások a mentális egészségügyi beavatkozásokra

5.1. Egyéni szintű beavatkozások

- **Rövid kognitív viselkedésterápián (CBT) alapuló modulok a szorongás, a rossz hangulat és az alvási problémák kezelésére (rövid távú / alacsony költségű):** A rövid, strukturált ülések segíthetnek az egyéneknek a megküzdési készségek fejlesztésében, a megszokott rutinok visszaállításában és az alvásminőség javításában, közvetlenül kezelve a kutatásban leggyakrabban azonosított tüneteket.
- **Mentális jóllét-monitorozó eszközök (rövid távú / alacsony költségű):** Egyszerű, önállóan kitölthető digitális vagy papír alapú naplók, amelyek segítenek a résztvevőknek nyomon követni hangulatukat, stressz-szintjüket és alvási szokásaikat. Ez növeli az önismeretet és támogatja a korai beavatkozást.
- **Erősségalapú megközelítés (rövid távú / alacsony költségű):** Nemcsak a problémák megoldására összpontosít, hanem az egyéni erőforrások és készségek felismerésére és fejlesztésére is.
- **Pszichoedukációs források - stresszkezelés, rumináció, elutasítással szembeni ellenálló képesség (rövid távú / alacsony költségű):** A hozzáférhető anyagok (szórólapok, videók, online kurzusok) gyakorlati technikákat kínálnak a mindennapi stresszorok kezelésére, az álláskeresés során fellépő kudarcok normalizálására és a stressz eszkalálódásának megelőzésére.
- **Motivációs interjútechnikák az önállóság és az önbizalom helyreállításához (rövid távú, tanácsadói képzést igényel):** A motivációs interjú technikák elsajátítása lehetővé teszi a tanácsadók számára, hogy erősítsék ügyfeleik motivációját, segítsenek nekik reális célokat kitűzni, és önbizalmat építsenek ki bennük a munkába való visszatérés képességét illetően.
- **Társas körök és önszorgító csoportok a társadalmi elszigeteltség csökkentésére (rövid távú / alacsony költségű):** A csoportalapú támogatás csökkenti a magány érzését, ösztönzi a kölcsönös bátorítást, és teret biztosít a kihívások leküzdésére szolgáló stratégiák megosztásához.
- **Rendszeres szűrés és biztonsági protokollok a veszélyeztetett személyek számára (hosszú távú / szakpolitikai szint):** A súlyos depresszió, trauma vagy öngyilkossági kockázat korai felismerése rövid kérdőívek segítségével lehetővé teszi az időben történő beutalást a megfelelő mentális egészségügyi szolgáltatásokhoz, ezáltal csökkentve az állapotromlás kockázatát.

5.2. Közösségi szintű beavatkozások

Ezek a „közösségi szintű beavatkozásokra” vonatkozó ajánlások olyan programokat érintenek, amelyeket civil szervezetekkel és közösségi önkéntesekkel együttműködésben kellene kidolgozni, javítva a migránsok és menekültek hozzáférését, miközben növelik a programok lefedettségét és fenntarthatóságát.

- **Csoportos CBT (kognitív viselkedésterápia) és pszichoedukációs programok, amelyek a munkanélküliek igényeihez igazodnak. (Rövid távú / alacsony költségű):** A csoportos foglalkozások költséghatékonyak, lehetővé teszik a résztvevők számára, hogy egymástól tanuljanak, és lehetőséget teremtenek az új készségek gyakorlására egy támogató környezetben.
- **A migránsok igényeire érzékeny beavatkozások, beleértve a kulturális mediációt és a nyelvi támogatást. (Rövid távú, civil szervezetekkel való partnerségben; szélesebb körű bevezetéshez politikai szinten):** Az igényre szabott programok segítenek leküzdeni a kulturális és nyelvi akadályokat, csökkentik a megbélyegzést, és javítják a migránsok és menekültek hozzáférését, akik gyakran fokozott kirekesztettségi kockázatnak vannak kitéve.
- **Többnyelvű támogatást nyújtó krízissegélyvonalak (rövid távú / közepes költségű):** azonnali pszichológiai segítségnyújtás azok számára, akik személyesen nem tudják igénybe venni a szolgáltatásokat, különösen a menekültek és a migránsok.
- **Párbeszédese hálózatok, mind személyes, mind digitális formában, a tartozás érzésének erősítése és a tapasztalatok normalizálása érdekében. (Rövid távú / Alacsony költségű, korlátokkal):** A korábbi támogatottak facilitátorokká képezhetők, akik hiteles példaképként szolgálhatnak, és fenntartható, alacsony költségű támogató közösségeket hoznak létre. A társak által nyújtott támogatás bizonyos helyzetekben (pl. menekültek, migránsok) értékes lehet, de a komplex társadalmi hátrányokkal küzdő csoportok esetében a strukturált, szakemberek által vezetett támogatásnak kell elsőbbséget élveznie. A korábban támogatottak nagykövetként vagy társ-facilitátorként működhetnek együtt a szakemberekkel, hogy biztosítsák a kapcsolódási pontokat és a biztonságos, hatékony útmutatást.
- **Közösségi navigátorok, akik segítséget nyújtanak a bürokratikus, lakhatási és gyermekgondozási kihívásokkal kapcsolatban. (Középtávú, strukturált finanszírozást igényel):** A navigátorok segítik a résztvevőket, csökkentve a komplex rendszerekben való eligazodással járó stresszt, és lehetővé téve számukra, hogy a gyógyulásra és az álláskeresésre koncentráljanak.
- **Digitális írástudással kapcsolatos kezdeményezések a foglalkoztathatóság javítása és a technológiahasználattal kapcsolatos szorongás csökkentése érdekében (rövid távú / alacsony költségű):** A digitális platformokkal, önéletrajz-készítéssel és online alkalmazásokkal

Az Európai Unió finanszírozásával. Az itt szereplő információk és állítások a szerző(k) álláspontját képviselik, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy a Tempus Közalapítvány hivatalos véleményét. Sem az Európai Unió, sem a támogatást nyújtó hatóság nem vonható felelősségre miattuk.

kapcsolatos képzések alapvető készségekkel vértetik fel a résztvevőket, és csökkentik a technológiai akadályokból fakadó stresszt.

5.3. Foglalkoztatási rendszer szintű beavatkozások

- **Digitális platform a tudásmegosztáshoz és az együttműködéshez (rövid távú / alacsony költségű):** egy közös online tér, ahol a tanácsadók, pszichológusok és szociális munkások megoszthatják tapasztalataikat, bevált gyakorlataikat és módszertani anyagaikat.
- **Kijelölt mentálhigiénés koordinátorok a foglalkoztatási osztályokon (középtávú / szakpolitikai szintű):** olyan munkatársak, akik a tanácsadók, pszichológusok és külső szolgáltatók közötti kapcsolattartásért felelősek, elősegítve a kommunikáció és az ügyirányítás (beutalás) gördülékenyebbé tételét.
- **Többlépcsős ellátási útvonalak beépítése a foglalkoztatási szolgáltatásokba, egyértelmű továbbítási protokollokkal (hosszú távú / szakpolitikai szintű):** A többszintű megközelítés biztosítja, hogy az egyének a megfelelő szintű támogatást kapják, az univerzális pszichoedukációtól a súlyos esetekben igénybe vehető speciális mentális egészségügyi ellátásig.
- **Szabványosított szűrő- és beutalási mechanizmusok bevezetése minden partnerországban (hosszú távú / szakpolitikai szintű):** a validált eszközök használata biztosítja a következetességet, megkönnyíti az adatok összehasonlítását, és egyértelmű kritériumokat hoz létre arra vonatkozóan, hogy mikor és hogyan kell a klienseket mentális egészségügyi szolgáltatások felé irányítani.
- **A mentálhigiénés szakemberek közös elhelyezése a foglalkoztatási szervezeteknél az azonnali hozzáférés biztosítása érdekében (hosszú távú / szakpolitikai szintű):** A pszichológusok elhelyezése a foglalkoztatási osztályokon csökkenti a belépési akadályokat, megkönnyíti az együttműködést a tanácsadókkal, és gyorsabb reagálást biztosít a krízishelyzetben lévők számára.
- **Folyamatos szakmai továbbképzés biztosítása tanácsadók számára a mentális egészség alapjai és a válságkezelés terén (rövid távú / közepes költségű):** A rendszeres képzés erősíti a tanácsadók készségeit a szorongás felismerésében, az alapvető beavatkozások alkalmazásában és a krízishelyzetek kiégés nélküli kezelésében.
- **Közös ajánlási és visszajelzési rendszerek kidolgozása a foglalkoztatási, az egészségügyi és a szociális szektor között (középtávú / szakpolitikai szint):** Egy strukturált kommunikációs csatorna biztosítja a beutalások nyomon követését, a további intézkedések megtételét, valamint azt, hogy mindkét szektor nyomon követhesse az előrehaladást és az eredményeket.

- **Az esélyegyenlőséget támogató intézkedések bevezetése, mint például a rugalmas munkaidő, gyermekfelügyeleti és közlekedési utalványok, valamint célzott nyelvi támogatás, a szülők, migránsok és alacsony jövedelmű személyek előtt álló gyakorlati akadályok csökkentése érdekében (középtávú / szakpolitikai szint):** A munkáltatókat információval, iránymutatással és szemléletformáló kampányokkal kell ösztönözni és támogatni e megoldások alkalmazására, biztosítva, hogy aktívan előmozdítsák a hátrányos helyzetű csoportok munkaerő-piaci integrációját.
- **Szakpolitikai intézkedések támogatása, amelyek finanszírozzák a csoportos programokat, meghatározzák a maximális várakozási időket, és elősegítik a sorstársi facilitátorok szerepét (hosszú távú / szakpolitikai szint):** E gyakorlatok szakpolitikába való beépítése biztosítja a fenntarthatóságot, garantálja a támogatáshoz való időben történő hozzáférést, és erősíti a helyi közösségek kapacitását.